

Crònica del XVI Simposi de la Xarxa Iberoamericana de Terminologia

El XVI Simposi de la Xarxa Iberoamericana de Terminologia - RITerm 2018, titulat «Avances en terminología: diálogos teóricos y aplicados con las ciencias cognitivas, de la comunicación y del lenguaje», va tenir lloc a la Universitat Autònoma de Manizales (Colòmbia) del 23 al 26 d'octubre de 2018. Aquest esdeveniment va coincidir amb la commemoració dels trenta anys de la Xarxa, que, per aquest motiu, va decidir incloure les múltiples entrades amb què compta la terminologia avui dia per començar a consolidar, en un futur no gaire llunyà, una teoria marc d'aquest camp del coneixement.

La inauguració de la jornada va anar a càrrec d'Iván Escobar Escobar, vicerector acadèmic de la Universitat Autònoma de Manizales; Carles Tebé, president de la Xarxa Iberoamericana de Terminologia, i Mercedes Suárez de la Torre, coordinadora del grup CITERM (Centre de Recerca Terminològica) i presidenta del comitè organitzador. Després de les paraules de benvinguda per part del vicerector acadèmic de la institució amfitriona, el president de la Xarxa va animar tant assistents com participants a formar part del simposi i va encoratjar professionals d'altres camps diferents a la lingüística perquè la terminologia evolucioni de manera integral. Per la seva banda, Mercedes Suárez de la Torre va destacar que RITerm no només constitueix un espai per presentar treballs i experiències que es poden compartir amb col·legues d'altres indrets allunyats pel que fa a la situació geogràfica, però propers quant a cultura i sensibilitat, sinó que la Xarxa també esdevé un espai en el qual s'actua conjuntament amb la finalitat de fomentar

relacions bilaterals o multilaterals i compartir coneixement. A més, va reiterar la importància de centrar la reflexió a l'entorn del tipus de diàlegs que ha establert la terminologia amb les altres ciències (cognitives, de la comunicació i del llenguatge) i de quina manera ha participat en la construcció del coneixement especialitzat.

La conferència inaugural duia per títol «Modelos lingüísticos para la descripción terminológica» i la va presentar Mercè Lorente i Casafont, de l'Institut de Lingüística Aplicada (IULA) de la Universitat Pompeu Fabra, qui, en primer lloc, va exposar les investigacions que utilitzen models de la lingüística general per a la descripció de la terminologia i, a partir d'aquesta recerca, va organitzar aquestes contribucions a partir de tres aspectes: els components de la gramàtica o dels temes tractats, els paradigmes científics en què s'integren i les relacions que s'hi estableixen. Algunes de les conclusions relacionades amb els aspectes epistemològics van posar en dubte els models lingüístics d'orientació lèxica, pel fet que, com que no són teories autònomes del llenguatge, no poden tenir el mateix estatus epistemològic que una teoria de la terminologia.

Després d'aquesta conferència tan enriquidora, es va donar el tret de sortida amb les ponències dels participants provinents dels diferents països que componen la Xarxa: el Brasil, Mèxic, el Perú, Colòmbia i Espanya, entre d'altres. Les discussions acadèmiques van girar al voltant de dotze eixos temàtics que van relacionar la terminologia amb diverses àrees del coneixement: ensenyament o didàctica de les ciències, anàlisi del

discurs especialitzat en mitjans de comunicació i xarxes socials, creació de portals virtuals de coneixement, plataformes i estacions de treball integrades, desenvolupaments computacionals en diferents disciplines, desenvolupament de recursos terminològics, traducció especialitzada, multimodalitat i aplicació en el discurs especialitzat, i neologia especialitzada.

Durant el segon dia, es van presentar divuit ponències relacionades amb perspectives semàntiques, pragmàtiques i cognitives en el reconeixement, la producció i la recepció de les unitats terminològiques i fraseològiques; el desenvolupament de recursos terminològics a partir de la noció d'adequació (temàtica, funcional i cognitiva), i també la terminologia i la traducció especialitzada. Tot seguit, es va oferir als assistents la conferència titulada «Los términos de la economía a diez años de la crisis financiera mundial: hacia una taxonomía para la gestión del conocimiento en la era digital», impartida per Adriana Russo, traductora oficial del Fons Monetari Internacional a Washington. La jornada va acabar amb l'assemblea de RITerm, en què es van tractar diferents temes, entre els quals van destacar l'elecció del Comitè Executiu i de la seu de la propera trobada. El nou Comitè estarà presidit per Marisela Colín, de la Universitat Nacional Autònoma de Mèxic (UNAM), país on, de fet, se celebrarà RITerm 2020.

Durant el matí del tercer dia, es van presentar quinze treballs de recerca relacionats amb sis dels eixos temàtics del simposi, principalment els relacionats amb la terminologia i l'anàlisi del discurs especialitzat, la seva representació i la difusió soci-

Font: RITerm

al (mitjans de comunicació i xarxes socials). Per finalitzar la jornada matinal, hi va haver un espai per presentar pòsters: tant investigadors com estudiants del Màster en Traducció i Interpretació de la Universitat Autònoma de Manizales van poder exposar els seus treballs de recerca i van rebre comentaris i retroalimentació per part dels assistents.

A la sessió de la tarda, va tenir lloc la taula rodona en què van participar els cofundadors de la Xarxa: M. Teresa Cabré, Leticia Leduc, Daniel Héctor Prado i Carles Tebé. Va ser un moment especial, perquè es van recordar els esdeveniments més importants de RITerm en els seus trenta anys d'història acadèmica i es van posar sobre la taula els projectes realitzats, les necessitats actuals en tecnologia per a la terminologia i les dificultats que ha hagut de superar la Xarxa en els darrers anys, entre d'altres qüestions. La taula rodona va finalitzar amb

una reflexió sobre la continuïtat de la terminologia com a àmbit específic de formació i de desenvolupament del coneixement especialitzat.

Aquesta jornada va culminar amb una alegre nit de celebració al voltant dels llocs turístics més representatius de la ciutat de Manizales, i els assistents i participants van gaudir d'un bon bany d'aigües termals.

L'últim dia del simposi, després de la presentació de quatre treballs sobre terminologia i traducció especialitzada, i terminologia, aprenentatge i ensenyament del coneixement, es va pronunciar la conferència de cloenda, titulada «¿Avanzan realmente la terminología y la neología?: análisis de la situación y reflexión crítica», a càrrec de M. Teresa Cabré. En aquesta ocasió la doctora Cabré va abordar l'abast dels avenços en terminologia i alguns elements de valoració, així com els esculls experimentats davant d'aquests avenços.

Finalment, es va acomiadar la jornada amb un emotiu homenatge a M. Teresa Cabré, la qual va rebre de part de Gabriel Cadena, rector de la Universitat Autònoma de Manizales, una placa en què se li reconeixien tots els coneixements que havia aportat a la fundació de RITerm, així com les seves incontestables contribucions pel que fa a la consolidació teòrica i aplicada d'aquest camp de coneixement.

Sens dubte, RITerm 2018 va ser l'oportunitat per posar en relleu, un cop més, l'innegable valor de la terminologia avui dia i va marcar un precedent important per als futurs organitzadors de RITerm en els pròxims anys.

Mercedes Suárez de la Torre
Andrea Suárez Salazar
Universidad Autónoma
de Manizales